

Jemsgo Aşani Pas Hasia nedebo tau sabo po

Te bidi nogi Jems, te aga Jisas aga amanu, te bidigo e pas aşani. Agai homugo te haniani bulude bidibo Kraisgo po wali pabo Juda we bidi augwalibolo agai te augwa ebo kolesaga tigidali bugagia suao po wali. Haniani seęe augwaliba pedalobaso da, teda augwaligo te seęe dabe bugagia tolao wali. Tama tiyu, te tibo kolesaga egimio wali, te homu mu naga eyu, tama wiegi yai doloba pai kolesaga gasa we bidi dali yao wali.

**Dago te usu sabe seęe toloyu
bomo elama dolalubaso da, teda
da God dali bugagia bidaibao po
wali**

(Daj 1:1-18)

¹ Ena Jems dao. Ena God dali, Genuai Bidi Jisas Kraisi dali sigo se ebo bidi dao. Dage te Israel bidi hani nogo si olama, saęa badu si wali bidi hani bage, dagede eno homu kone paluyu, eno te pas aşana tolobao. Dagego duga page bulu tagalama, tedela pelama, gasa haniani buluba polobadu bidigi pai. Tama eno dage dali dwagi yai homu eyu, e pas toloyu, dage tao obao.

*Da bomu somainogo, bidi usu sabo seęe ped-
alaibao*

² Eno ama dedeo, haniani seşę dagebolo ped-alobaso da, teda dwagi yai homu yao. ³⁻⁴ Dagego koneai, te seşę me deli dagebolo pedalama, tama dagego te seşę bugagia toloyu, dagego te seşę aiyaba elalubo dao. Tama dage te tiwai idu geyu da, teda nosali asobo seşę tigidali aiyaba elaluabo bomu elaluaibao. Tama tilama, dage bugagia bidaibao, te Godigo dwagi yai kolesaga me deli habuge egobeo, dage usu mu yaibao. Habuge idali weyu, bomu yao. ⁵ Tialima, dage tomode te bidi me deli aga te seşę yabo kolesaga habuge ebaso da, te agai God hanalu wao, dwagi yai kolesaga momainogo hanalu wao. Tama Godigo agabolo mawaibao. Wado po wagobeo, God agai tigidali bidibolo augwaligo hanalu wali nai mabo dao. Agai dwagi yai homu eyu augwalibolo nai olo mabo dao. ⁶ Tiali goli te bidi aga seşę tolabo kolesaga habuge yai bidi agai Godibolo hanalu wabo po wabo si, deli homu naga eyu hanalu wao. Agai te homu si elamuo. Godigo te dwagi yai kolesaga ena magowe, ma magobewe, te homu egio. Magi basowe? Bidi homu si ebo bidi aga homu kolesaga te tamu aşı asiyu, dini besela pabo tiwai dao. ⁷⁻⁸ Tama te tobage bidi aga sesemane sogo homu si ebo dao, tigidali seşęde homu kolesaga besela pabo dao. Tama aga Godibolo po hanalu wabo tede me aga homu si ebo dao. Tama tibaso, bidi agai te homu elamuo, Genuai Bidi agai ena magi nai me mawaibao, te homu elamuo.

Te bidi Jemsgo te magi nai doado bage meni yai bidide po dali te nai doado bage hauwa munalubo

bidi dali side po wali

⁹ Te dage magi nai doado bage meni yai we bidi, dagego Godiba konealubo po daŋ olama, tama dagego dwagi yai homu yao. Magi basowe? God agai dagego nogi ugwaba saibao. ¹⁰ Tama dage doado bage nai hauwa munalubo bidi dabe, dage me dwagi yai homu yao, God agai dage nai meni yai bidi tiwai bidimainogo yaibao. Te magi baso menio. Te nai hauwa munalubo bidi aga te noswai wiegi yai holobo tiwai elama, tama nosali te noswai ma isibo dao. Tama te tiwai te nai hauwa munalubo bidi isiyu tama tiaibao. ¹¹ Tama dago koneai. Te noswai plaua duduli wiegi yai au osogo elalubo dao. Giliga pedaliyu, te giliga posolo eyu, tama te noswai tigidali bogwa selama wa pabo dao. Tama te noswai tɔba tulaluai, tama te noswaigo au yali dolobo dao. Te tiwai te nai hauwa munalubo bidi me aga te tigidali se yali nai dabe tagalama, tomode isiyu, te nai walu doado bage taga pabo dao. *

God agai dago dwai se emainogo sinabo menio

¹² Niwai bidi me aga dali te dwai se yanama sinayu bomo ebadi tama te bidigo dwai se emainogo te bidi me deligo te dwai se yao po weyu da, te bidigo te se isiama, te bidi aga bomo elama te dwai se aiyaba elalubaso, te tiwai bidi aga dwagi yai homu eyu bidaibao. Magi baso meni. Agai te dwai se usu sabo sogo aiyaba elaluama, tama Godigo aga bidabo ula mawaibao. Godigo te po polobadu wai dao, “Niwai bidi agai ena dali

---

* **1:11:** Ais 40:6-7

dwagi yai homu eyu, godolo mu ebo bidi agabolo te bidabo ula eno mawaibao,” te po wai dao.

¹³ Tama bidi aga homude dwai şe yabo homu hodobaso da, agai te po olamuo, “Godigo enabolo ‘Dwai şe yao’ wali.”. Te menio. Dwai şe ebo homu God agai homu kolesagade pedalobo menio, usu egobeo. Tama tibaso, Godigo te bidibolo ‘Dwai şe yao’ wagobeo, te tobage po agai wabo menio.

¹⁴ Tiali goli tigidali bidi deli deli augwa homugo digi te dwai şe yabo homu hodolobo dao, tama dago te dwai şe emainogo te dwai homu kolesaga tomode dabolo te ili po wabo dao. ¹⁵ Tama tiyu, tama te dwai şe ebogo bidi homu hodolama, tama te dwai kolesaga hauwa eyu, te wego wai ame nainogo haliga ebo tiwai elama, tama nosali te dwai şe haniani hauwa eyu, tama te dwai kolesagago wai hauwa ame nai. Tama nosali te dwai şe ebo genuai mu pedalama, tama te dwai şe ebogo te bidi dolama, tama bidi te şego isibo tiwai pedalaibao.

¹⁶⁻¹⁷ Eno dwagi yai ama dedeo, dagego homu te dwai şe ebode geda mugimio. God agai we bidi dwai şe yao olama sinabaso, te dwai şe ebo menio. God agai te dwai şe egobeo. Te menio. Te Godigo tigidali dwagi yai olo mabo kolesaga me, te tigidali agai da mabo nai te dwagi yai mu dao, tama te dwagi yai şe tigidali dagaludu asobo dao. God agai naga te dagalude ula ebo nai tigidali nigali bidi, agai te dabolo dwagi yai şe naga t̄ba mabo dao. Tama God Aya agai te kolesaga subigila hasegelebo menio. Aga te magi nai me giligade noma pedalobo tiwai eyu, tama te noma bobobage elama, p̄wadage ma eyu ebo,

God agai te tiwai egobeo. ¹⁸ Agai aga homu kolesaga naga wali peyu, agai mu po dabolo ola menama, tama da aga hani mu tiwai dao. Te da aga hani tomode te gomunai bidi tiwai bidimai hagede agai da nigali. Te Godigo da nigilama, te tigidali gasagi yai nai dabego gomunai bidi dabe bidiyu, te dago te nai dabe tonalumainogo yai dao.

Te dago konealubo homu Godiba daŋ wabo si da, dago te wiegi yai kolesaga dabe me yaibao

(Daŋ 1:19–5:6)

Dago po odama, wali piqo

¹⁹ Eno dwagi yai ama dedeo, dagego e po pagede bugagia kone palama, koneao. Dagego te po odabo homu sisi elama, wabo po odao. Te dagego polo asesa te po weyu, tama dagego polo wado po wabo homu olamu dao. Dua yao, şeşę polo egimio. ²⁰ Magi baso menio. Bidigo şeşę ebogo te Godigo gedude wiegi yai doloba pai kolesaga egobeo. ²¹ Tama tibaso, dage deli deligo aga me ebo dwai dwai kolesaga tigidali mu sela şayao. Tigidali dwai şę ebo homu me te tagalama, te tobage şede digibulu bidao. Tama duga digi duga nogi aiyaba elaluo, te Godigo po dagego homude bulali po sao. Te po aga digi usu elama, dage tau siyu ma saibao.

²² Dagego Godigo po dagego ologo naga odogimio. Ologo naga odoyu da, teda duga digi dugabolo ili po te ola mobao. Te egio. Dagego te Godigo po odama, mu wali pao. ²³ Niwai

bidi agai Godigo po ologo naga odama, agai te po wali pişama ebo bidi, te aga digi gesabidi te duluade subo bidi tiwai dao. ²⁴ Agai aga gesabidi polo sulama, tama bedu buluba teda pelama, aga gesabidi suali ma polo gegeda pabo dao, eno gesabi mena tiwai suali wagawe homu ebo dao. ²⁵ Godigo wiegi yai doloba pai bomu yai po te bomu yai pogo da we bidi tau siyu, tama da bugagia bidiyu, tama da magi nai mego da kalabuside bidibeo. Tama niwai bidi me agai te Godigo bomu yai po page bugagia osola susa pelama, tama te bidi agai te po olo naga odola tagalobeo, menio, te bidi agai te bomu yai po wali pabo dao. Te tiwai bidi Godigo tau siyu, tama te bidi aga bugagia bidiyu, aga ebo şede tigidali aga homu wiegi yai yaibao.

²⁶ Te bidi me deli agai homu ‘Ena te baptais sali dwagi yai bidi dao, hauwa sogo eno lotu po wabo dao,’ te homu ebo bidi dao. Tiali goli agai bidi dene mabo dwai po waidali weyu, agai aga pedauwali bugagia tonalubo menio. Tama tiyu da, geda muyu, aga digi aga homugo agabolo tibo po naga wabo dao. Agai te baptais olo sali, agai lotu po wabo te olo po naga wabo dao. ²⁷ Godigo gedude bidi agai wiegi yai kolesaga eyu, agai po bugagia odobo bidi agai magi dwai şe işabo bidi, agai e tiwai kolesaga si yao: te kolesaga me e dao, niwai wai dabe meba augwa aya de ida si isiyu, tama te tiana wai dabe augwaduba naga bidibaso da, te me bidi isiyu we taga pai agaduba bidibaso me, te dago te tiwai wai dabe me, te wilawe we me augwali magi nai meni baso te şeşę sobadi tau sao. Te me kolesaga e dao: dago

dena bilibo kolesaga bugagia tonalua bilao, tama e tõe meda yai dwai kolesagago dago homu kolesaga dolidali weyu.

2

Dago tigidali bidibolo homu deli naga tiwai yao

¹ Eno ama dedeo, dagego dago Genuai Bidi Jisas Kraisde duga homu tigidali muyu bidibao. Aga genuai tobolu bidi mu dao, moni nogi me, moni ula yai bomo me elalubo dao. Tama dagego Jisasde konealubo po daꝝ waligo da, teda dagego te nogi yai bidibolo naga dwagi yai se eyu, te olo nai meni yai bidi dagego tudiba muyu, te kolesaga munu me egio. ² Te bidi me deli agai wiegi yai tedela ugwa gudama, tama aga nogode te nogi wabo dwagi yai nai ring munama, tama te bidi aga dagego lotu be tomoba asiyu, tama me te nai meni yai bidi aga me meda yai ugwa gudasa dagego te lotu be tomoba asobadi da, ³ tama dagego te dwagi yai ugwa gudai bidibolo te po weyu, “Nage te dwagi yai ni namide duayao,” te po wai. Tama te ugwa meda yai bidibolo dagego “U badu dolalua, tama nage ena pagede degedude dulalua,” te po wai. ⁴ Tama dagego te bidi si dali te tobage se eyu da, teda dagego duga ama dede dagego homugo augwali osalama, dagalobao. Tiali goli dagego te kolesagade geda muyu, dagego bugagia dagalobeo. Dage te bidi po tu dodolobo bidi jasgo dwai homu elalu te bidi dabe po tõe dagalabo kolesaga tiwai dagego homude me gagabo. Tegio.

⁵ Eno ama dedeo, eno dagebolo dwagi yai homu eyu, godolo mu ebaso, eno dagebolo te po obao. Bugagia odao. Te tɔde tigidali bidi gedude magi nai meni yai bage, te Godigo te tiwai bidi sa munama, tama augwaligo te Godigo po daɣ waligo te augwaligo te homu kolesagade te masigi me walu hauwa munalubo bidi tiwai yaibao. Te polobadu Godigo tama po wai, “Niwai bidi agai homu enaba muyu godolo ebo bidi, te aga eno we bidi bugagia tonalubo madi tomoba asagameo,” te po wai. Tama tiyu, agai te magi nai meni yai bidi augwali sa muyu, augwaligo te Godigo po mu daɣ waligo da, te augwali te daɣ ilali madi te pesage saibao. ⁶ Tiali goli dagego te magi nai meni yai bidi augwali gisugu mabo dao. Tama dagego bugagia kone palao. Te walu hauwa munalubo bidi augwaligo Godigo po wali pisiɓadi, augwaligo dage dali dwai sɛ haniani eyu, tama dage aiyaba elaluama, tama dagebolo sɛɣɛ mabo dao. Tama te bidi dabe augwaligo naga dage te po tɔ ebo digi kegasa pabo dao, augwaligo dagego nai somainogo. ⁷ God agai dage ma selama, tama agai dageba Jisasgo dwagi yai nogi muai dao. Tiali goli te walu hauwa munalubo bage augwaligo te nogi posobo po wabo dao.

⁸ Te dago genuai tuni bidi God agai bomo yai po me deli bukude polobadu mu aşeyu, te po wai, “Nago naga tigi dali dwagi yai homu eyu, godolo ebo tiwai, nago gasa bidi dali me tama naga tiyu, tama nago te bidi dali wiegi yai homu yao,” te polalubo bomo yai po aşani. Tama tiyu, dagego te bomo yai po wali peyu da, te dagego

wiegi yai kolesaga naga wali paibao. * 9 Tiali goli, dagego bidi deli dali wiegi yai homu eyu, tama bidi me bidi dali dwai homu eyu da, te dage dwai seğe saibao. Tama tibaso, te bomu yai pogo dage homude dene iliyu, tama te dene dagego mu siyu, tama dage te dwai se eyu bomu yai po bolobo bage dao olama, tama dagego te seđe mu koneaibao. 10 Tama bidi me deli agai tigidali gasa bomu yai po wali peyu, tama agai te bomu yai po me deli naga bolali, te bidi agai te bomu yai po tigidali bolali bidi te tiwai dao, te seğe saibao. Magi baso meni. 11 Te God agai te po wai, “Nago te we sabo kolesaga dologio.” Tama agai te pogo naga te po me weyu te po wai, “Nago bidi ela mugio.” Tialima, nago te we sabo kolesaga dolisişyu da, tama nago te bidi me ela mugio sogo da, te nage te bomu yai po bolali bidi dao wagi da. * 12 Tama tibaso, dagego te nosali pedalabo se homugo koneao. God agai te bomu yai po deligo da bugagia bidimainogo ebo dao. Tama te sogo Godigo tigidali tode we bidi te bomu yai po deligo naga osalama dagalaibao. Tama dagego homugo te tiabo koneama tama duga po wabo me, te bidibo kolesaga me te bugagia duga tonaluao. 13 Magi baso menio. Bidi me deligo gasa bidi homu dene eyu tau sisişyu bidali, tama te sogo Godigo we bidi dagalobode, te gasa bidi homu dene esişyu tau sisşyani te bidi aga Godigo homu dene eyu tau sogobeo. Te menio. Tiali goli, niwai bidi agai gasa bidi homu dene elama augwali tau sali te bidi, te usu da, Godigo te bidi

---

* 2:8: Prs 19:18   * 2:11: Sai 20:13, 14; Bom 5:17, 18

tau siyu, tama te Godigo bidi dagalobode te tiwai bidi aga te po tu dali te sege me dene sogobeo. Te menio.

Konealubo po wiegi yai kolesaga dali esiyu te isibo dao

¹⁴ Eno ama dedeo, bidi mego te po weyu “Eno Kraide konealubo po daŋ wabo dao” weyu da, tiali goli agai wiegi yai kolesaga mu isiŋwai, tiali ma te bidigo konealubo po te olo nai tiwai yai. Tama te tiwai konealubo pogo aga tau siyu ma sogowe? Menio. ¹⁵ Tama tiyu, ama me abe augwali te ugwa dwai eyu, tama tuabo nai me menio. ¹⁶ Tama tibaso dage tomode bidi me deligo te magi nai meni yai bidibolo te po weyu, “Nage homu wiegi yai elama bidao,” te po olama, “tama nage pelama naga tigi posolo ilabo ugwa mugi peyu, tama naga nai selama tuyu naga haliga paŋanao.” Tama dagego te po weyu da, te dagego te nai meni yai bidi ugwa me te nai me te bidi tigi tau selama masiyu da, tama dagego te po wabogo te bidi mena tama aga tau sogowe? Te meni. Te usu egobeo. ¹⁷ Te tiwai gilama, te Jisasde konealubo po daŋ wabo tama naga ebo dao. Tama tibaso, te bidi aga olo bidiyu da, te tebo kolesagago magi dwagi yai se me pedalisiyu, tama te olo dwai nai tagalobo tiwai se yaibao. ¹⁸ Te bidi mego te po wali, “Ao, eno Jisasde konealubo po daŋ wabo dao,” wai. Tiali goli agai gasa we bidi tau siyu wiegi yai se ebe, tama te tiwai bidi dali eno tama po waibao, “Nago pogo naga te konealubo po daŋ wabo po wai, tama eno da, te eno we bidi tau

sabo kolesaga ebo dao. Tialima, eno te dwagi yai kolesaga ebo suyu da, te sogo nago koneyu eno Jisasde konealubo po daꝓ wabo mu koneaibao. Tiali goli nago wiegi yai kolesaga ebe, tama mena tama eno nago te konealubo po daꝓ wabo koneaibawe? Te tu menio, eno konegobeo.” Eno te po te tiwai bidibolo waibao. ¹⁹ Tama nago konealubo po daꝓ wabo homu tama yai, “Te God deli digi bidibao,” wai. Te homu wiegi yai dao. Tama tiali goli te usu menio. Te dwai haubo noma bidi augwaligo me te homu tiwai ebo dao, tama te pode augwali homu didibili eyu midigi sabo dao. ²⁰ Nage homu kolesaga meni yai bidi, te nago konealubo po naga daꝓ weyu, tama nago wiegi yai kolesaga dali esiꝓyu, tama nago te konealubo po daꝓ wabo te olo nai tiwai eyu te usu menio. Tama tibaso, nago te po page mu koneai homu ebawe? ²¹ Edao. Dago waꝓ Abraham agade kone palao. Polobadu Godigo agabolo “Te seꝓ yao” po olama, Abraham aga ogwa Aisak te masigi saiba munama elainogo, tama Godibolo te ogwa te olo mabo tiwai yainogo tiwai. Tama te sogo Godigo agai te kolesaga ebo sulama, tama “Abraham aga wiegi yai doloba pai bidi mu dao” wai. * ²² Dagego suo. Abraham agai Godigo “Nago ogwa enabolo mao,” wali po bugagia wali peyu, tama te yali wiegi yai kolesaga aga konealubo po dali seꝓ eyu, tama te dwagi yai kolesaga yaligo te agai konealubo po Godide daꝓ wabo te usu mu eyu, te habuge me ebeo. Menio. ²³ Tama tiyu, Abraham agai

---

* **2:21:** Gag 22:1-14

tama tiai, tama nosali Mosesgo te Godigo po meba te bukude agai aşai, “Abraham agai te Godigo pode konealubo po daş wai. Tama tibaso, Abraham aga te Godigo gedude wiegi yai doloba pai bidi mu pedalai,” Mosesgo tama po aşai. Tama me, te Godigo Abrahamde dali te po wai, “Aga eno abagi dao.” * ²⁴ Tama te wali pode te Abrahamgo yali kolesaga te po dagego koneao, te bidi mego konealubo po naga daş weyu, tama agai te wiegi yai kolesaga ebo po wali pişawai, te tiwai bidi Godigo wiegi yai doloba pai bidi dao wagobeo. Menio. Niwai bidigo te wiegi yai yai kolesaga dali eyu konealubo po daş wabo bidi, te Godigo gedude te tiwai bidi te wiegi yai doloba pai bidi dao waibao.

²⁵ Tama dago Godigo gedude doloba pai we bidi bidabo kolesaga sao, te polobadu we mego po wali, te we nogi Rahap. Te we aga penani we, tialima Godigo te Kanan tş Juda bidi hanibolo mawainogo yali sogo, tama augwaligo te Kanan tşba sa pabo bidi dabe tagala palai, te sogo te we Rahap agai te bage tau sai. Te we aga hanigo augwali elidali weyu, tama te we Rahap agai te bidi dabe dualama, gasa tşdu Juda bage bidibo digiba tagala palai. Tama te wego te yali şede, te we aga Godigo gedude doloba pai mu pedelai dao. *

²⁶ Tama te bidi Abraham dali te we Rahap augwali sigo yali şede dago koneaibao, tama niwai bidigo agai konealubo po naga daş weyu tama wiegi yai kolesaga eşişyu da, teda agai

---

* **2:23:** Gag 15:6; 2 Sto 20:7; Ais 41:8   * **2:25:** Jos 2:1-21

Godide konealubo po wabo isali tiwai dao, te bidigo tigide bidibo noma bidi meniama, tama te bidi isai tiwai yaibao.

3

Dago dena wabo po bugagia tonalua

¹ Eno ama dedeo, dage tomode Godigo po ola mabo bidi hauwago te po ola magio, bidi si sela naga usu yaibao. Dago konebo dao, nosali Godigo agai we bidi dagalobo sogode, agai da te po ola mabo bidi dabe agai da bugagia dagalama, osola sueibao. Tama dago dena şe bugagia esişyu da, teda agai dabolo şeş mawaibao. Tiali goli te sogo agai po odali gasa we bidi te agai dua digi augwali bugagia dagalama osola sueibao. ² Tama hauwa sogo da tigidali bidigo te pode geda muyu haniani şe ebo dao. Tama tibaso, bidi mego agai wabo pode dwai şe me esişyu da, te aga te wiegi yai bidi mu dao. Tama te bidi aga tigigo ebo şe tigidali bugagia tonaluyu te bidi usu yaibao.

³ Tama dago dena wabo po bugagia tonalubo şede eno te po obao, dago te moni kibu hos kelede ain dage munama, tama te ain bonogo kegeyu, tama te hos aga dago ebo homu kolesaga wali bilimainogo tebo dao. Tama tiyu dago aga genuai tigi tigidali kegasa biliyu, tama da bidigo homu kolesaga wali hosgo pabo dao.

⁴ Tama dagego homugo te moni geba sip, tede me bilibo kone palao. Te moni geba sip te genuai nai mu dao, tama tiyu bomai waligo te sip selasa, te tamu aşdu bilibo dao. Tama te sip tolasa bilibo nai te dwasianu nai mu dao. Tiali

goli, te sip tolasa bilibo bidi agai homugo gasaba painogo da, te bidi agai te sip tolasa pabo nai teba begelama pabo dao. ⁵ Te tiwai gilama, te da bidigo kele te dago tigide elalubo dwasianu nai dao. Tiali goli te kelego genuai po hauwa wabo dao, tama te wali pogo genuai şe ebo usu dao, te şe meba dwagi yai dao, meba dwai şe dao.

Kone palao, te dwasianu sia dabogo te genuai sia mu deyu, tama te bulu tomode elalubo ni dabe tigidali te siago dainogo ebo te dagego konebo dao. ⁶ Te sia dabo tiwai da bidigo kelego wabo po tiwai dao. Tama te sia dabo tiwai, dago wali dwasianu dwai po te genuai mu pedaluama, dago tigi tomode dwai meda mu elama, tama da dolobo page elalubo. Tama dago wabo dwai po aga page bulu da te Satan aga moni dwai sia dabo bulu dao. ⁷ Tama tigidali tşde bidibo bidi augwaligo te bulu tomode bidibo wili hasa dabe sobadi, te ba me, te hasamani me, tama te tigidali tamu aşide bidibo nai tigidali sai. Tama augwaligo te hasa dabe tigidali negelama tama nagame ilibaso, tama augwaligo po odolama bugagia bidibo dao. Tama megi me bidi dabe augwaligo tama tebo usu yaibao. ⁸ Tiali goli mena bidi deli agai kele bugagia tonaluaibawe? Te tobage bidi menio. Sesemane sogo bidigo keledede dwai po haniani subigila homu hodolama, te dwai po wabo dao. Tama dago kele da te bidi isibo nai elalubo bidi gaş kelebo dwai hasamani tiwai dao, dago wabo pogo we bidi dene mabo dao. ⁹⁻¹⁰ Tama dago kelego naga po weyu, te dago po si wabo dao. Po me deli te dago Genuai Bidi dali te dago Aya God te augwali sigo nogi dago

ugwaba sabo dao. Tama gasa po me dago kelego dwai po weyu, meba bidi dabe dali posobo po olama dolobo dao. Tiali goli, God agai tigidali tode we bidi aga tigi tiwai nigaligo da, Godigo nogi ugwaba sabo po dali, te bidi posobo dwai po wabo dali, te tiwai po si dago deli kelego olamuo. Eno ama dedeo, te dwai po wabo tagalao. * ¹¹ Te aide kone palao. Te dwagi yai asobo ulu we dali te tamu ai dali gelama asobo menio. ¹² Ama dedeo, te ni kayago te ni oliv du walogobeo. Tama te bono du ni wain tego te ni kaya du walogobe. Tama tiali me, te tamu aigo dwagi yai ai ma gagagobeo. Menio.

Dwagi yai homu kolesaga God pagedu asobo po

¹³ Te dage tomode bidi me deli agai wiegi yai homu eyu, te dwagi yai po konebawe? Te dage tomode te tiwai bidi me deli bidibaso da, te bidi agai bilibo kolesaga dwagi yai yao. Tama wiegi yai kolesaga eyu dwai kolesaga isiama, tama dwagi yai kolesaga ebo koneyu, tama agai te dwagi yai kolesaga ebo gasa bidi dabe augwalibolo ola mao. ¹⁴ Tiali goli, dagego dwai homu gasa we bidi dabe dali elaluyu, tama dagego augwaligo nogi ugwaba sabo eno hagelabo homu eyu da, tama dage nai yogo homu eyu da, dage te tobage dwai homu eyu da, teda geda muyu dagego te po wabo dao, “Da da, te wiegi yai homu eyu, te dwagi yai po konebo bage dao.” Te tobage tibo po wabo tagalao, duga nogi ugwaba sabo po wagimio.

---

* **3:9-10:** Gag 1:26

¹⁵ Tama dagego te gasa we bidi dali dwai homu eyu, tama duga digi duga nogi ugwaba siyu ebo, te tiwai kolesaga te dagaludu asobeo. God agai te tobage kolesaga dabolo mabo menio. Tama te homu ebo dwai kolesaga te e tõe we bidigo homugo naga ebo kolesaga dao. Te dago dwai tagalai se ma eyu, tama te dwai se ebo page bidi te Satan dao. ¹⁶ Tama tiyu, bidi meba augwaligo gasa bidi dabe dali dwai homu eyu da, tama augwaligo te haniani kolesaga ebode te augwa digi augwa nogi ugwaba siyu da, te tiwai bidi dabe augwaligo konila po subigila wabo bidi dao, te haniani dwai se ebo page bidi dao. ¹⁷ Tiali goli niwai bidi augwaligo te God pagedu asobo te wiegi yai homu kolesaga sabo bidi dabe augwaligo ebo kolesaga e dao: polasa mu, te augwaligo meda isiawai wiegi yai homu kolesaga wali pabo dao. Tama te kolesaga me, te augwaligo gasa bidi dabe dali wiegi yai kolesaga eyu deli homu elama bidiyu, tama augwali dali homu nagame eyu, tama tiyu augwaligo gasa bidi dabego po wabo odobo dao. Tama augwaligo homu dene eyu, we bidi tau sabo wiegi yai kolesaga ebo dao. Tama tiyu, augwaligo deli homu tiwai naga tigidali we bidi dali ebo dao. Tama augwaligo ugwadu homugo naga augwaligo po wabo menio. ¹⁸ Tama tiyu, dago wiegi yai kolesaga eyu, deli homu naga elama bidiyu da, te se ebo dago te nai ge tōba bulubo tiwai dao. Tama dago te wiegi yai kolesaga eyu, te deli homu naga ebo te kolesaga ebode te nai ge dwagi yai walobo tiwai yaibao, te doloba pai kolesaga ebo genuai pedalaibao.

4

E tde ebo kolesaga godolo ebo bidigo te God dali boi bidi ebo dao

¹ Te duga hasi te boi bidi yabo homu dali, te wado po wabo homu dali te si menadu pedalobo dawe? Woo, dage bidi deli deligo magi nai sulama, te nai eno tigi tau somainogo, te saio homu eyu, dini ebo dao. Te tama te ebo sego dagego homu hodolama, tama homu si eyu, tama duga hasi konila po weyu, wado po idu gebo dao.

² Dagego te haniani nai sabo homu godolo yai, tiali goli dagego sabo menio. Tama tiyu dagego te bidi ela muabo homu ebo dao. Tama dagego nai sabo homu eyu pes eyu, tama dagego te nai sisama, tama dagego wado po weyu hwibo dao. Tama me sogo dagego Godibolo nai sainu po hanalu wasibaso, dagego te nai sabe dao.

³ Tama me sogo dagego Godibolo te nai sainogo po hanalu obadi digi, dagego te nai sabe dao. Magi baso menio. Geda muyu, dagego homu dolo pisiawai, dwai se emainogo, duga tigi tobade, duga haliga tobade naga te nai sai hagede te dagego homu dau ola sabo nai sainu te dagego God te naide hanalu wabo dao. Tiali goli agai dagebolo mabe.

⁴ Dage te penani ebo we tiwai dao, te we aga bidi dali bidisiayu, gasa bidi dali penani ebo tiwai dao. Niwai bidi agai e tde ebo kolesaga naga godolo eyu da, teda te bidi aga God dali boi bidi homu ebo dao. Te dagego konebewe? Tama tiyu, niwai bidi agai te tde kolesaga ebo bidi dabe dali abagi weyu, te bidigo aga digi te

God dali boi bidi gagawai. ⁵ Dagego te polobadu bidali bidigo aşani pode ma kone palao, te pode geda mugio. Te aşani po e dao: “God agai aga Mobo Bidi da dali bidimainogo tagala palali. Tama tiyu, da God taga peyu da, te Mobo Bidi agai bomo eyu, da dali dwai homu ebo dao,” te po Godigo po bukude bidi mego aşani. Te pode dagego “Te po olo po naga dao” homu elamuo. ⁶ Tama God agai aga Mobo Bidigo dabololo mabo şe te genuai dao. Tama agai da olo mu tau sabo şe, te genuai mu dao. Tama tiyu, agai da olo tau siyu, te dago homude pedalobo ‘Dwai şe yao’ po te po dago odosiama, tama dago te po aiyaba elalubo dao. Tama te şe ebode te Godigo wali po bukude te po elalubao, “Te aga digi aga nogi ugwaba sabo bidi, te bidi God aga tudiba mubo dao. Tiali goli te imilai bidi da, te bidi God agai olo mu tau sabo dao,” te po aşani. * ⁷ Tama tibaso, dagego duga dwai kolesaga ebo te homu aiyaba dualao, tama dage Godigo bomodologode bidao. Tama tiyu, dagego te Satango dwai şe yainogo ebo dagalama sela şayao, tama agai dage dali te dwai şe yainogo yali tagalama Satan aga wi paibao. ⁸ Tama tiyu, dage God paaba mu peyu tibaso da, aga dage paaba mu aselama, bidaibao. Tama dage te dwai şe me sogo me sogo ebo bidi dabe, duga nogogo dwai şe ebo tagalama, dwagi yai şe naga yao, te bidigo nogo aide telabo tiwai te meda meniama dwagi yai tiwai yao. Dagego te Godigo po wabo odobo me te tode kolesaga ebo te homu si elalubo, te dwai homu ebo kolesaga dagego homude elalubo te

---

* 4:6: Pro 3:34

sela şayao, homu deli naga eyu bidao. ⁹ Tama duga te dwai şe ebo kolesagade homu şeşe eyu tama gela hauwa waiyao. Tama dagego megi tama tebo kolesagade dagego dwagi yai homu eyu gisugu wai, tama dagego te dwai şede gisugu wabo te kolesaga hasegelama, tama duga te dwai şe yalide homu begeleyu gela wao. Tama dage te megi naga wiegi yai homu te dwai şede ebo bidi dabe, dagego te homu ebo hasegelama, tama duga te yali dwai şede hale eyu homu dene yao. ¹⁰ Tama duga digi duga nogi Genuai Bidigo gedude aiyaba dualao. Dagego tama tiyu da, te Genuai Bidi agai dagego nogi ugwaba saibao.

Dena ama dali dolabo po olamuo

¹¹ Ama dedeo, duga hasi bidi dolabo po dagego wagimio, te tagalao. Niwai bidi agai aga abagi dali te nogi posobo po weyu, “Nage dwai şe elama, tama şeşe sao,” te tobage po weyu da, te bidi agai Godigo bomu yai po me posoyu, te bomu yai po dolai dao. Tama nago te Godigo bomu yai pode posobo po weyu da, teda nage te bomu yai po odoyu wali pabo bidi me menio. Nago te bomu yai po osola sulama, tama “Te bomu yai po usu ebe’ homu eyu, nago te bomu yai po bolobo bidi dao. ¹² Tiali goli, God aga digi naga agai bomu yai po dabolo mawai dao. Aga digi naga we bidi osola suabo bidi dao. Aga digi naga agai we bidi tau siyu ma sabo bidi dao, ma we bidi mu dolabo bidi dao. Tama tibaso, we bidi osola suyu şeşe mabo şe te nago şe mu menio.

Dago dwai şe egio wabo po

13 Dage meba bidi dagego te po wabo dao: “Megi me, do me, da te hanu meba pelama, tama te hanude dago bisnis şe eyu, kibu be deli bidaibao. Tama dago mone ge hauwa saibao,” te po dage mebago wabo dao. Tialima eno dagebolo te po obao: 14 Dagebolo magi nai te do pedalabo te dagego konebeo. Tama dagego bidibo ula te mena tiwai dawe? Te dagego bidibo ula e tiwai elalubao te kigamu p̄ holama, tama te giliga asobode te po polo hagabo tiwai, te da bidigo bidibo ula te tiwai osogo naga ebo dao. * 15 Tama tibaso, dagego nosali yabo şede homu eyu, te po wao, “Genuai Bidi agai ‘Ao, usu da’ homu eyu da, te da bidibo ula dali bidiyu, tama dago te masigi sabo şe me te gasa şe me te nosali yaibao.” 16 Tiali goli dagego te tiwai ebo meni. Dagego genuai po dağ̄a olo dali ola biliyu, tama dagego nosali yabo şede duga digi nogi ugwaba sabo po wabo dao. Te tobage nogi ugwaba sabo po wabo te dwalio.

17 Tama tibaso, bugagia kone palao. Dwagi yai kolesaga ebo koneai bidi, tama te bidi agai te dwagi yai şe esiş̄yu da, te bidi agai dwai şe yali dao.

5

Te walu hauwa munalubo bidi dabe dali wali po

1 Megi eno te dage walu hauwa munalubo bidi dabe dali te po obao. Dage dwai homu eyu, te hwa weyu, gela weyu yao. Dagebolo moni dwai şeğ̄e dali, dene dali si tamadi pedalaibao. 2 Tama

---

* 4:14: Prs 27:1

dagego te wiegi yai walu dali te au dobage te nai dabe tigidali te dolama, tama damua pai dao. Tama dagego te ugwa dabe me tigidali, te asibago me te sagado dabego tula silai. ³ Tama dagego te wiegi yai kapa nogi gol te golgo nigali nai dali, te kapa nogi silva si te wiegi yai nai dabede nai yogo ebo homu eyu, te nai dabe olo munaluyu, te yaba yai. Tama te nai si yaba ebo gilama te dagego dwai şe ebo te hania pedaliyu, tama te naigo dagego tigi te sia ulubu tiwai yaibao. Dagego megi bidiyu, te walu me te mone ge hauwa sisinibao. Tiali goli te Genuai Bidi aga ma asobo sogo pađe dao. Tama tibaso, megi da te nai deliba sisinabo sogo menio. * ⁴ Te po bugagia odao. Te şe ebo bidi dabe augwaligo te dagego moni gide dagego nai sabo şe yai. Tama dagego augwali ili po weyu, te augwali maiabo mone ge bogia siyu, tama meba duga geme halobageba dualobo dao. Odao. Dagego te geme dualali masigigo agai i olama, dwai po dage dali wabo tiwai po wabo dao. Tama te şe bidi dabe augwaligo masigi habuge eyu, dwai homu eyu, tama augwaligo i wabo te dagalude bidibo Genuai Bidi agai odalio, God aga tigidali bomu page bidi mu dao, te aga digi augwaligo gela wabo po odalio. * ⁵ Tama tigidali sogo dage e tõe bidibo sogo, dagego dwagi dwagi yai nai siyu, tama dage homu dwagi yai naga eyu bidai. Tama dage nai hauwa tuyu genuai bidi nisai, tama dage elabo bodolu te pađa pedalai dao, te nisai genuai kibu tamadi elabo bodolu

---

* **5:3:** Mat 6:19   * **5:4:** Bom 24:14-15

paba pedalobo tiwai dao. ⁶ Dagego te wiegi yai doloba pai bidi dabe po tu elama, te bidi dabe augwali ela muai. Tama dagego augwali dali te dwai se ebadi yaide, augwaligo dage dali po wei ponobo usu ebeo.

**Da homo elalu bidu te Godiba
gedu haluasa po weyu tama
Genuai Bidi asobo tonaluinao**
(Daj 5:7-20)

*Dago homu daŋ olama te seŋe toloyu, Genuai
Bidi ma asobo tonalualo*

⁷ Eno ama dedeo, te walu hauwa munalubo bage augwaligo tama tiyu, dagego homu daŋ olama, dagego te tigidali seŋe toloyu, tama te Genuai Bidi Jisas ma asobo tonalualo. Dagego koneani, te gi page bidigo te aga gide bulali nai dwagi yai holobo tonalubo dao. Tama te bidigo homu daŋ olama, moni homu esiŋyu, te tulubage dali te giliga dali sigo se usu ela silibo si, tama te bidi aga te gide te wiegi yai nai sabo dao. ⁸ Dagego me tama duga homu kolesaga daŋ olama, te tigidali haniani seŋe tolao. Tama te Genuai Bidi ma asobo sogo te paba yagasobao. Tama tibaso, dwagi yai homu eyu, dagego homu kolesaga daŋ olama tonaluyu bidao.

⁹ Eno ama dedeo, te po tu ebo bidi Jisasgo dagebolo dwai dene wei ponoidali weyu, duga hasi te gasa ama dabe dali wado po weyu, augwali dali te posobo po olamu dao. Dagego e po odao. Te po tu ebo bidi Jisas te be tu bulu badu dolagasai elalubao. ¹⁰ Ama dede, dagego te polobadu Genuai Bidigo nogide po

pusali bidi profet bage augwali dali yali te şe homugo koneao. Te bage dali gasa bidi dabe augwaligo boi bidi homu eyu, augwali dali dwai şe yai. Tiali goli te profet bidi augwaligo homu kolesaga daş olama, te şeşe bugagia tolai dao. Tama dagego augwaligo te yali kolesaga suyu, te kolesaga dagego usu ni tiwai dao. Tama dage te usu niba kadu wao. ¹¹ Tama te tiwai augwaligo te şeşe polobadu bugagia tolai baso, megi dago tama po wabo dao: “Te homu kolesaga daş olama te şeşe tolali bidi dabe, te bidi megi augwaligo homu wiegi yai eyu bidibao.” Tama gasagi yai bidi me agai nogi Jop, agai yali şe po dagego odai. Te genuai şeşe hauwa te agabolo pedalali digi te agai bomu eyu dolalu, te şeşe te aiyaba elalui. Tama nosali Genuai Bidigo dwagi yai kolesaga aga dali yai, te me dagego koneai. Tama te bidi Jopde yali şe po odama, tama dago koneani, Genuai Bidi agai da hobede mu eyu, tama sesemane sogo agai da homu dene elama, da agai dwagi yai homu eyu, da olo mu tau sabo dao. *

Dago po wabode dago Godigo nogi olo weyu da, te dwalio

¹² Ama dedeo, dagego polasa te yabo şeşe şe e dao: Dagego te God aga bidibo madi dagalu me, tş me, te gasa nai me nogi eyu, tama dagego te po wabo dao te pogo daş wagimio. Tama dagego “Awe” weyu duga wabo po daş walomainu, “Awe” naga wao, te usu yaibao. Me ma, dagego mu po weyu, “Menio” weyu, duga

---

* **5:11:** Jop 1:21-22; 2:10; Tib 103:8

wabo po daꝝ walomainu, “Menio” naga wao, te usu yaibao. Bidi mego aga wabo po daꝝ walomainu Godigo nogi weyu da, te bidibolo Godigo seꝝe mawaibao. Tama Godigo dagebolo seꝝe maidali weyu, dagego te Godigo nogi olo nogi igio. *

Dwagi yai doloba pai bidigo Godibolo hanalu wabo po te bomo elalubao

¹³ Te dage tomode bidi me deli aga te seꝝe tolobawe? Tibaso da, agai te Godibolo gedu halu-asa po hanalu wao, Godigo aga tau somainogo. Ma, bidi me aga homu dwagi yai eyu bidibawe? Te homu ebo bidi agai te Godibolo wiegi yai homu elama, teꝝabi po weyu, Godigo nogi ugwaba sao. ¹⁴ Tama dage tomode ama me deli aga te gasi saliwe? Tama tibaso da, agai te Godigo po odo bo we bidi tomode bidibo tobolu bidi augwali i wao. Tama augwali aselama, augwaligo te Genuai Bidi Jisasgo nogide te bidi tigiba te wel muagasiyu, tama Godigo te gasi sai bidi tau somainu augwaligo Godibolo gedu haluasa po hanalu waibao. * ¹⁵ Tama augwaligo Godibolo te konealubo po mu daꝝ olama gedu haluasa po weyu da, te Genuai Bidigo te gasi bidigo gasi usu ilama ma hodolaibao. Tama te gasi bidi agai dwai seꝝ meba yaibaso da, te Genuai Bidigo te dwai seꝝ tigidali sela saꝝwaibao. ¹⁶ Tama tibaso, dagego duga dwai seꝝ yali te duga ama dabebolo pusao, te duga hasi tau somainogo Godibolo te po hanalu wao, te God agai dage dwagi yai ma

---

* **5:12:** Mat 5:34-37   * **5:14:** Mak 6:13

usu ilimainogo yao. Tama tiyu, te doloba pai bidigo gedu haluasa po wabode bomo elaluyu, tama agai te gedu haluasa po wabogo te we bidi tau sabo şe ebo usu yaibao. ¹⁷ Te polobadu bidai bidi nogi Elaija aga doloba pai bidi bidiyu, tama agai gedu haluasa po wabode bomo elaluali. Tama agai Godigo nosali yabo şe po augwalibolo pusuyu bidai. Tiali goli Elaija aga te da tiwai bidi bidai. Tama bidiyu, agai Godibolo gedu haluasa po bomonama wai, te tulubage tuluidali weyu, tama te tulubage dagalude tulisiaşbadi kibu be sela olama, tama te polua a naga olama, me badu nogo deli olo bidai. * ¹⁸ Tama nosali agai Godibolo po ma hanalu obadi, tama dagaludu te tulubage tagala palama, tama tulubage tuluyu, te tşde nai ma holai. *

Godigo po wali pabo tş tagalobo bidi, te dago ma oda sabo po

¹⁹ Eno ama dedeo, dage tomode ama me deli agai te Godigo mu po tagalobaso da, tama ama me bidigo te ama ma oda siyu da, ²⁰ tama te gasa bidi ma oda sali ama agai koneama te homu yao: tama te bidi mego te dwai şe yali bidi tau siyu, tama te dwai şe yali bidi agai te dwai şe ebo tş tagalama tama te bidi God pageba ma asobaso da, te bidigo te dwai şe yali bidigo mobo ma sai, tama te bidi agai te dwai şe eyu te dwai şego aga ela mugobeo. Te dwai şe yali bidi tau sabo kolesagade Godigo te dwai şe ebo bidigo dwai şe hauwa sela şawaibao. Te tama dao. *

* **5:17:** 1 Kin 17:1; 18:1   * **5:18:** 1 Kin 18:42-45   * **5:20:** Prs 10:12; 1 Pi 4:8

Godigo dwagi yai po buku
The Holy Bible in the Dadibi Language of Papua New
Guinea

Buk Baibel long tok ples Dadibi long Niugini

copyright © 1987, 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dadibi

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

f3fb5335-7c77-5120-883d-cc05478d7362